

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

سعید مولایی^۱

ابوالفضل فراهانی^۲

علی محمد صفانی^۳

حمید قاسمی^۴

10.22034/ssys.2022.2176.2556

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۰/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۲/۲۵

کسب میزبانی یک رویداد بزرگ همچون المپیک در صورتی می‌تواند شکل بگیرد که شرایط مورد نیاز برای برگزاری آن رویداد در کشور هدف فراهم باشد که لازمه آن شناخت عوامل و زیرساخت مورد نیاز می‌باشد. بنابراین هدف از این پژوهش، تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک بود. روش تحقیق از نظر ماهیت کاربردی، از نظر راهبرد کیفی به روش داده‌بنیاد با رویکرد اشتراوس و کوربین از طریق مصاحبه عمیق نیمه‌ساختارمند بود. جامعه آماری پژوهش شامل نخبگان حوزه رویدادهای ورزشی و برگزارکنندگان المپیک در کشور آلمان بودند که ۱۵ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند و در حد اشباع نظری به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. اعتماد بخش کیفی به روش ۴ مرحله‌ای گابا و اعتبار پروتکل مصاحبه، از روش درصد توافق بین دو کدگذار ۸۶/۱۲ محاسبه و تایید شد. در نهایت عوامل استخراج‌شده شامل ۲۲۹ مولفه، ۱۴۱ بُعد در قالب ۱۸ عامل از منابع کتابخانه‌ای و نظرات مدیران و خبرگان (مصاحبه) بود. که این ۱۸ عامل اصلی ویژگی‌های زیرساخت‌های فیزیکی، زیرساخت‌های حمل و نقلی، زیرساخت‌های ورزشی، زیرساخت‌های اقتصادی، زیرساخت‌های مدیریت، زیرساخت‌های سیاسی- قانونی، زیرساخت‌های مالی-محیطی، زیرساخت‌های فناوریانه، زیرساخت‌های نما و ساختمان، زیرساخت‌های مرتبط با تماشاگران، زیرساخت‌های بازاریابی و فروش، زیرساخت‌های ساختاری، زیرساخت‌های زیست محیطی، راهبردهای ساختاری-سازمانی، راهبردهای انسانی، راهبردهای فنی-اجرایی، پیامدهای اولیه و پیامدهای ثانویه بودند. بنابر نتایج ارائه‌شده این پژوهش در راستای تامین زیرساخت‌های کسب میزبانی المپیک برای کشورهای مختلف در جهت تدوین راهبرد میزبانی و برنامه‌ریزی برای کسب میزبانی مؤثر می‌باشد.

واژگان کلیدی: زیرساخت‌های ورزشی، زیرساخت‌های المپیک، کسب میزبانی و داده‌بنیاد.

^۱ دانشجوی دکتری، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲ استاد، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Afarahani@pnu.ac.ir

^۳ استاد، گروه مدیریت ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۴ دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

مقدمه

امروز شاهد شکل‌گیری دهکده جهانی هستیم؛ دنیایی که همه مردم آن از ملت‌های مختلف در شکل‌گیری و نمایش رویدادهای آن سهیم هستند. احیای بازی‌های المپیک نوین سبب تشکیل فدراسیون‌های مختلف ورزشی در جهان و افزایش میزان مشارکت مردم در ورزش و تماشاگری ورزش شد و این محبوبیت، ایجاد، تعدد و تنوع رویدادهای بین‌المللی ورزشی و سازمان‌های ورزشی را به دنبال داشت. رویدادهای بزرگ ورزشی^۱، مسابقات ورزشی بین‌المللی^۲ هستند که در آن ورزشکاران حرفه‌ای و نخبه ورزشی به رقابت می‌پردازند مانند بازی‌های المپیک، جام جهانی فوتبال، مسابقات اتومبیل‌رانی^۳ و موتورسواری^۴ و رویدادهایی در مقیاس کوچکتر مانند بازی‌های آسیایی^۵ و جام قهرمانی فوتبال قاره‌ها و مسابقات دانشجویان جهان^۶ (دولس و سودرمن^۷، ۲۰۰۸). رویدادهای ورزشی بسیاری در نقاط مختلف جهان همه ساله در حال برگزاری است و به دلیل ماهیت جذاب ورزش و علاقمندی مردم به تماشای این رویدادها، توجه رسانه‌ها، سیاست‌مداران، صاحبان صنایع و دیگر گروه‌های ذی‌نفع ملی و بین‌المللی به این رویدادها جلب شده است. این رویدادها به عنوان ابزاری برای جلب توجه ملت‌های مختلف جهان به موقعیت جغرافیایی خاص (کشور و شهر میزبان)، به شدت در حال محبوب شدن هستند (گتر^۸، ۱۹۹۷). از این رو، شهرهای بزرگ دنیا با جدیت اقدامات توسعه زیرساخت‌ها برای قسمت‌های مختلف خود را بر روی رویدادهای بزرگ ورزشی متمرکز می‌کنند (کاراداکیس و کاپلانیدو^۹، ۲۰۱۰).

در سال‌های اخیر، رویدادهای ورزشی بزرگ مانند بازی‌های المپیک، مسابقات جام جهانی فوتبال و غیره، ارزش و اهمیت بسیاری پیدا کرده‌اند. این ارزش و اهمیت در رقابت شدید بین شهرها یا کشورهای متقاضی میزبانی و همچنین، برنامه‌ریزی‌های وسیع برای برگزاری موفق رویداد مشاهده می‌شوند (دنیلز^{۱۰}، ۲۰۱۲). امروزه، کشورهای جهان با ایجاد زیرساخت‌های لازم برای رویدادهای جهانی و قاره‌ای زمینه رشد اقتصادی را فراهم کرده‌اند (رستم زاده و همکاران، ۱۳۹۳). طبق نظر کمیته بین‌المللی المپیک (IOC)، توانایی استفاده از بازی‌های المپیک برای پیشبرد توسعه مناطق محروم و بهبود زیرساخت‌ها ضمن تقویت اقتصاد و افزایش تعداد گردشگران، یک مزیت مهم

¹ Big sporting events

² International sports competitions

³ Car Racing

⁴ motor riding

⁵ Asian Games

⁶ Fiso

⁷ Dulles and Soderman

⁸ Geter

⁹ Karadakis and Caplanido

¹⁰ Daniels

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

میزبانی است (سها^۱، ۲۰۱۸). برگزاری رویدادهای ورزشی به‌ویژه در سطح کلان و جذب گردشگران خارجی مستلزم توسعه بسیاری از زیرساخت‌ها از جمله امکانات پیشرفته ورزشی، هتل‌های درجه یک، سیستم‌های حمل و نقل پیشرفته شهری و... است که تأثیر بسزایی در توسعه مناسب شهری دارد (اصفهانی، ۱۳۸۸) در این راستا، علاوه بر درآمد مالی، توسعه گردشگری ورزشی ناشی از میزبانی رویدادهای ورزشی دارای مزایای اقتصادی دیگری مانند ایجاد شغل، توسعه زیرساخت‌های ورزشی و غیر ورزشی، توسعه شهری و رفاه اجتماعی است (سولبرگ و پروس^۲، ۲۰۰۷).

در این راستا بالگو^۳ و همکاران (۲۰۱۰) اظهار داشتند که رویدادهای مهم ورزشی مانند بازی‌های المپیک، فرصتی ارزشمند برای کشور میزبان و جوامع محلی برای رشد اقتصاد، بهبود سرگرمی‌های ورزشی، شناخت برند و افزایش اعتماد به نفس جامعه فراهم می‌کنند. آنها معتقد بودند که یکی از مزایای رویدادهای بزرگ ورزشی، ایجاد زیرساخت‌های جدید است که در نهایت منجر به توسعه جامعه میزبان می‌شود. زیرساخت‌های جدید می‌تواند رشد شغل، دسترسی بهتر به خدمات و تحریک اقتصاد را فراهم کند. با وجود این، زیرساخت‌ها مسئول ۷۰ درصد گازهای گلخانه‌ای هستند (سها^۴، ۲۰۱۸) که می‌توانند مردم را آواره، کیفیت هوا را بدتر و زیستگاه‌ها را نابود کنند (تاکر^۵، ۲۰۱۹). رویدادهای ورزشی در سطوح مختلف به‌عنوان فاکتور نیرومندی برای آسان‌تر و سرعت بخشیدن به زندگی شهری تلقی می‌شوند، زیرا منجر به تغییر چشمگیر در چهره و شکل ظاهری شهر می‌شوند و از طرف دیگر میراثی از تجهیزات ورزشی را برای مردم شهر به جا می‌گذارند. تجربه بیشتر کشورها نشان داده است که درآمد مستقیم حاصل از مسابقات بسیار ناچیز است، اما برای مدت زمان طولانی، جامعه میزبان می‌تواند از این امکانات برای اهداف مختلف از جمله استفاده فرهنگی و ورزشی و غیره بهره‌مند شود و از طرف دیگر، پس از یک دوره مسابقات، همیشه برخی افراد هستند که لحظات باشکوه آن رویدادهای ورزشی را به یاد می‌آورند و با یادآوری به بازدید از این مکان‌ها می‌روند و از این طریق، درآمد حاصل از گردشگری ورزشی در سال‌های پس از مسابقات به این کشورها (محل شهرها) سرازیر می‌شود (مافی و خسرو، ۱۳۹۷). شواهد زیادی وجود دارد که برگزاری رویدادهای مهم ورزشی به امکانات ویژه‌ای نیاز دارد و محرکی برای شهرهای میزبان است تا امکانات ورزشی و

¹ Saha

² Solberg & Preuss

³ Balgo

⁴ Saha

⁵ Taker

زیرساخت‌های عمومی خود را برای به دست آوردن امتیاز میزبانی بهبود بخشند (تورکو و دیگران^۱، ۲۰۰۲؛ اسمیت و فاکس^۲، ۲۰۰۷؛ پریوس^۳، ۲۰۰۷؛ اسپلینگ^۴، ۲۰۰۰؛ ریچی^۵، ۱۹۸۴؛ هال^۶، ۱۹۹۲؛ گتز^۷، ۱۹۹۱).

مروری بر تحقیقات در این زمینه نشان می‌دهد که هیچ تحقیق جامعی در زمینه تجزیه و تحلیل زیرساخت‌های ورزشی کشور میزبان انجام نشده است. هژبری و همکاران (۱۳۹۹) بیان داشتند برای کسب میزبانی در کشور موانع زیادی- مانند سیاست‌های ناقص یا زیرساخت‌های ناکافی- پیش روی ورزش کشور است که این را می‌توان در سطح فردی (احساسات و انگیزه‌های فردی) و در سطح جامعه (نهادهای مدنی) یافت. همچنین همتی و همکاران (۱۳۹۸) به این نتیجه رسیدند که میزبانی رویدادهای ورزشی بر توسعه اقتصادی تأثیر دارد. بنابراین، برگزاری رویدادهای مهم ورزشی در کشور می‌تواند منجر به ایجاد ساختارهای سازمانی منسجم، تأمین اعتبار، توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز توسعه شهری شود و به مدیریت شهری برای دستیابی به توسعه پایدار شهری کمک کند. در مطالعه دیگری، مافی و خستو (۱۳۹۷) گزارش دادند که بیشترین تأثیرات زیرساختی، فیزیکی و حتی اجتماعی به دلیل برگزاری المپیک در بارسلونا و سپس لندن رخ داده و پس از آنها نیز آتن و مونخ می‌باشند. در مجموع بیشترین تأثیرات از نوع اجتماعی، سپس اقتصادی و در نهایت محیطی است. یوسفی و همکاران (۱۳۹۵) نیز در تحقیقی نشان دادند که شهر تهران در مقایسه با استانداردهای میزبانی رویدادهای ورزشی با مشکلات زیرساختی، حمل و نقل، مسکن و فضاهای ورزشی مواجه است. همچنین، منابع انسانی و مدیریت مطابق با رویدادهای مهم ورزشی برنامه‌ریزی نشده است. شرایط اقتصادی، اجتماعی و آب و هوایی تهران و سایر عوامل تعیین‌کننده در موفقیت میزبانی رویدادهای مهم ورزشی از دیگر شاخص‌های تأثیرگذار بر میزبانی بودند. از جهتی دیگر بریدیکانا^۸ (۲۰۱۹) به این نتیجه رسید که چهار عامل زیرساخت‌ها، محیط زیست، اماکن ورزشی و گردشگری در کسب میزبانی المپیک به‌عنوان زیرساخت ورزشی و شهری از اهمیت زیادی برخوردارند. ملیسا^۹ و همکاران (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای گزارش دادند که اغلب میلیاردها دلار پرداخت‌شده توسط مودیان برای ایجاد زیرساخت‌ها بدون استفاده یا کم استفاده می‌مانند که جامعه را در وضعیتی بدتر از آغاز خود قرار می‌دهد. به همین ترتیب، پروژه‌هایی که فقط به اطلاعات یا توصیه‌های اندک افراد نگاه می‌کنند، می‌توانند به اصطلاح راه حلی ایجاد کنند که جامعه آن را نمی‌خواهد یا از آن

¹ Turko et al.

² Smith and Fox

³ Prius

⁴ Spelling

⁵ Ritchie

⁶ Hall

⁷ Getz

⁸ Bridikhna

⁹ Melisa

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

استفاده نمی‌کند. ملیسا پیشنهاد می‌کند برای اینکه جامعه‌ای بتواند در زیرساخت‌ها و بازی‌های المپیک سرمایه‌گذاری کند و بازدهی مثبت و میراث طولانی‌مدت داشته باشد، باید به درخواست‌ها و بازخورد کسانی که بیشتر تحت تأثیر قرار می‌گیرند توجه شود. ویکتوریا^۱ و همکاران (۲۰۱۷) نیز به این نتیجه دست یافتند که اعطای بازی‌های المپیک به یک شهر خاص ممکن است به عنوان یک شوک که بر انتظارات بازار تأثیر مستقیم دارد، باشد. این شوک تأثیرات بالقوه‌ای را در روند سازگاری پویا به وجود می‌آورد که تغییرات نه تنها نوسانات را تغییر می‌دهد، بلکه باعث می‌شود که سطوح پایدار دولت در درازمدت و نیز اقتصادی درونی نیز تغییر کند. رابرت^۲ و همکاران (۲۰۱۶) در مطالعه اقتصاد المپیک به این نتیجه رسیدند که رقابت کشورها برای گرفتن میزبانی مسابقات المپیک بسیار شگفت‌آور است و کشورهایی که از لحاظ اقتصادی قدرت بالایی داشته باشند، توانایی برگزاری بهتر این رویداد ورزشی را دارند و کشورهای ضعیف‌تر نیز با به دست آوردن میزبانی می‌توانند اقتصاد کشور خود را بهبود بخشند، زیرا المپیک بر اقتصاد کشور تأثیر کاملاً مستقیم دارد. طبق گفته‌های سولبرگ و پروس (۲۰۰۷) رویدادهای بزرگ ورزشی علاوه بر سرمایه‌گذاری زیاد در اماکن و تجهیزات ورزشی، نیاز به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های غیرورزشی شهر میزبان دارند. این سرمایه‌گذاری‌ها باید متناسب با برنامه‌های بلندمدت شهر برای موفقیت در این رویداد و توسعه شهر باشد. بیشتر شهرهای میزبان به دلیل درآمد قابل توجه کوتاه‌مدت یا بلندمدت منطقه‌ای، اقدام به برگزاری مسابقات مهم ورزشی می‌کنند.

از آنجا که ذینفعان رویداد المپیک به دنبال دستیابی به اهداف مختلف با سرمایه‌گذاری در این رویداد هستند، یکی از این اهداف، توسعه اقتصادی حاصل از برگزاری المپیک است. برگزاری المپیک نیاز به زیرساخت‌های مناسب برای این رویداد دارد و تأمین زیرساخت‌های لازم برای برگزاری المپیک از مهمترین برنامه‌های کشور میزبان است. کشور میزبان با سرمایه‌گذاری و ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز شرایط برگزاری این رویداد را ایجاد می‌کند که البته بودجه قابل توجهی نیز صرف ساخت زیرساخت‌ها می‌شود. از طرف دیگر، بررسی ابعاد اقتصادی بازی‌های المپیک با مطالعه المپیک گذشته امکان‌پذیر است. بیشتر تحقیقات قبلی تأثیر اقتصادی میزبانی المپیک در کشورهای میزبان را بررسی کرده است. مطالعات در مورد اقتصاد کشورهای میزبان نشان می‌دهد که اقتصاد این کشورها قبل، حین و بعد از واقعه تحت تأثیر قرار گرفته است. مطالعات قبلی هزینه و مزایای ساخت زیرساخت‌ها را در بسیاری از کشورهای میزبان المپیک محاسبه کرده است، اما هیچ یک از آنها وضعیت زیرساخت‌های ورزشی کشور میزبان المپیک و نقش آن در توسعه اقتصادی این کشور را تحلیل نکرده‌اند. لذا با توجه به خلا تحقیقاتی موجود و حجم بالای سرمایه‌گذاری مالی در بخش برگزاری المپیک، پرداختن به این موضوع از ضرورت بسیار زیادی برخوردار

^۱ Viktoria

^۲ Robert

است. بدون شک هزینه‌های گزاف بازی‌های المپیک و سرمایه‌گذاری در بنای زیرساخت‌های مختلف فیزیکی و غیر فیزیکی، ورزشی و غیرورزشی هزینه‌های زیادی را برای شهر میزبان المپیک به همراه دارد که ظاهراً توجه اقتصادی ندارد و در تحقیقات گذشته برخی آن را قابل توجه (رابرت و همکاران، ۲۰۱۶؛ مافی و خاستو، ۱۳۹۷؛ هژبری و همکاران، ۱۳۹۹؛ بالگو، براون و باسر، ۲۰۱۲؛ کسمیث و داسون، ۲۰۰۹ و دانیلز، ۲۰۰۷) و برخی غیرقابل توجه مالی (ملی‌سا و همکاران، ۲۰۱۹؛ اسکری، ۱۳۹۷؛ بریدیکانا، ۲۰۱۹؛ وات، ۲۰۱۳ و اسکس و لی، ۲۰۱۰) دانسته‌اند. آنچه مسلم است یک ابهام گسترده در زمینه اثرات اقتصادی بازی‌های المپیک وجود دارد که نیاز به انجام پژوهش در این زمینه را به عنوان یک مشکل اساسی با توجه به گستردگی رویداد و اثرات مالی فراوان آن بر اقتصاد کشور میزبان و معیشت مردمان اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. نتایج این تحقیق راهنمایی‌هایی را در زمینه تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری کشورهای میزبان المپیک در پی دارد تا بتوانند بر اساس آن به نتایج مثبت و گسترده‌ای در توسعه اقتصادی دست یابند. بنابراین کشورهای داوطلب برگزاری رویداد المپیک می‌توانند با استفاده از نتایج این تحقیق برنامه‌ریزی‌های آتی خود را به شیوه‌ای طراحی کنند که توسعه اقتصادی قبل، در طول و بعد از بازی‌های المپیک در کشورشان تحقق یابد. برگزاری رویدادهای ورزشی نیازمند یک سری زیرساخت‌های فیزیکی، مدیریتی و اجتماعی است که بتوان به شیوه‌ای صحیح و بدون نقص رویداد را برگزار کرد. این پژوهش در پی آن است تا این تأثیرات را بررسی کند و آخرین یافته‌های توسعه اقتصادی متأثر از نقش زیرساخت‌های ورزشی را در کشور میزبان ارائه نماید. بنابراین سوال اصلی این تحقیق این است:

وضعیت زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک چگونه است و این زیرساخت‌ها چه نقشی در توسعه اقتصادی کشور میزبان دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر فلسفه (پارادایم) پراگماتیسم، از نظر روش کیفی و از نظر راهبرد داده‌بنیاد است. شیوه گردآوری داده‌ها با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه بود. ابتدا با بررسی متون مرتبط با زیرساخت‌های ورزشی کشور میزبان، رویدادهای ورزشی به طور عام و زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک به طور خاص، ابعاد و مولفه‌های کشور میزبان المپیک استخراج و به دنبال آن برای تکمیل ابعاد کشور میزبان المپیک مصاحبه‌ای بین تعدادی از نخبگان (به‌ویژه متخصص در حوزه مدیریت برگزاری رویداد المپیک) انجام و فهرست مولفه‌ها تکمیل و تعدیل شد. سپس براساس نتایج مصاحبه به روش داده‌بنیاد، ابعاد کشور میزبان المپیک در سه شرایط علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر شناسایی و راهبردهای لازم اتخاذ و در نهایت پیامدهای زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک تعیین و مدل پارادایمی ترسیم شد. جامعه آماری برای تعیین ابعاد زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک، نخبگان صاحب‌نظر در حوزه مدیریت رویدادهای ورزشی و مدیران برجسته برگزارکننده المپیک در کشور آلمان بودند (با توجه به

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

تجربه دو میزبانی المپیک در این کشور در سال‌های ۱۹۳۶ در برلین و مونیخ (۱۹۷۲). به روش نمونه‌گیری هدفمند با تعداد ۱۵ نفر از کسانی که سوابقی در برگزاری، مدیریت یا حضور اجرایی در المپیک‌های آلمان یا جام جهانی ۱۹۷۴ یا ۲۰۰۶ داشتند مصاحبه شد. با توجه به اینکه پژوهش حاضر در حیطه تخصصی مدیریت رویدادهای ورزشی و با مصاحبه از نخبگان صاحب‌نظر در حوزه مدیریت رویدادهای ورزشی صورت می‌پذیرد، انتخاب این روش نمونه‌گیری ضروری بود. برای گزینش این خبرگان (مطلعان)، چهار معیار مهم و اساسی به وجود داشت:

۱- مطلع باید با جامعه هدف آشنایی داشته و در وضعیتی باشد که از رویدادها و مسائل مهم میدانی آگاه باشد. به‌منظور اطمینان از این معیار، سؤالاتی را در حوزه کشور میزبان المپیک از قبل طراحی و برای افراد جامعه آماری ارسال و سپس مشارکت‌کنندگان از این میان افرادی انتخاب شد که با موضوع پژوهش آشنایی داشتند.

۲- مطلع باید در زمان انجام مطالعه میدانی در آن جامعه حضور داشته باشد یا به شکلی با آن در ارتباط نزدیک باشد. به همین جهت سعی شد از مدیران برگزارکننده المپیک در کشور آلمان و افرادی که در این زمینه پژوهش داشته‌اند، بهره گرفته شود.

۳- مطلع باید وقت کافی برای همراهی، گفتگو و ارتباط با محقق داشته باشد.

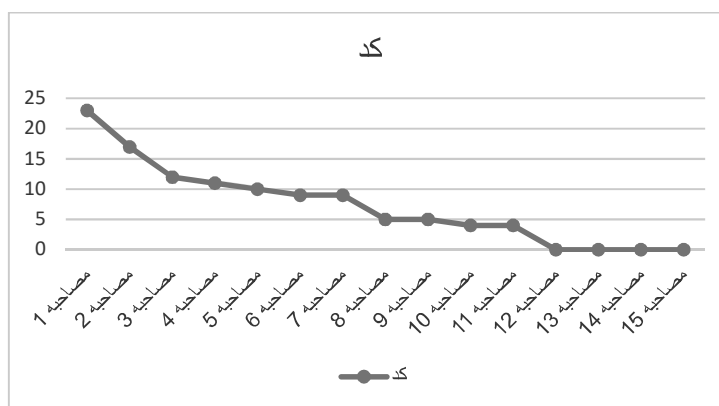
۴- مطلع باید فردی با ذهن غیرتحلیلی باشد؛ یعنی با زبان بومی و دانش عامیانه آن جامعه صحبت کند و تحلیل شخصی را در مسائل مطالعه وارد نکند. به‌منظور اطمینان از غیرتحلیل‌بودن ذهن مصاحبه‌شوندگان پیش از انجام مصاحبه نهایی، جلسات گفتگو کوتاهی در مورد وضعیت مفاهیم بازاریابی در سازمان محل فعالیتشان پرسیده شد و سپس براساس پاسخ‌های داده‌شده، افرادی انتخاب شدند که با زبان عامیانه درباره موضوعات گفتگو می‌کردند (دانایی فرد و کاظمی، ۱۳۸۹).

جدول ۱: وضعیت جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش

افراد	تحصیلات	سوابق و پست	سن	جنسیت
۱	دکتری	مدیریت برگزاری	۶۵	مرد
۲	دکتری	کادر اجرایی	۶۲	مرد
۳	دکتری	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۵۱	مرد
۴	دکتری	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۵۳	زن
۵	دکتری	کادر اجرایی	۵۹	مرد
۶	کارشناسی ارشد	کادر اجرایی	۵۵	مرد
۷	کارشناسی ارشد	کادر اجرایی	۴۹	مرد
۸	کارشناسی ارشد	مدیریت برگزاری	۴۱	مرد

۹	کارشناسی ارشد	مدیریت برگزاری	۵۵	زن
۱۰	کارشناسی ارشد	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۵۹	مرد
۱۱	کارشناسی ارشد	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۶۳	مرد
۱۲	کارشناسی ارشد	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۶۱	مرد
۱۳	کارشناسی	کادر اجرایی	۵۴	مرد
۱۴	کارشناسی	کادر اجرایی	۶۴	زن
۱۵	کارشناسی	عضویت در کمیته‌های برگزاری	۴۶	مرد

با توجه به نتایج جدول ۱، بیش از ۸۰ درصد مصاحبه‌شوندگان دارای تحصیلات تکمیلی بودند و میانگین سنی آنان ۵۵/۸ سال و کمتر از ۲۰ درصد افراد را زنان تشکیل می‌دادند. به منظور طراحی مدل پژوهش حاضر، براساس روش نمونه‌گیری هدفمند تا حد اشباع نظری فرایند، با ۱۵ نفر از مشارکت‌کنندگان که با توجه به سوابق علمی و اجرایی به‌عنوان متخصص در رویدادهای ورزشی مطرح می‌باشند مصاحبه شد. البته در مصاحبه ۱۲ با توجه به تکراری شدن نظرات و عدم شناسایی کدهای جدید به حد اشباع دست یافتیم، اما به علت اطمینان از دستیابی به اشباع نظری در فرایند مصاحبه، تعداد سه مصاحبه دیگر نیز انجام گرفت و در نهایت تعداد مشارکت‌کنندگان در این پژوهش به ۱۵ نفر رسید.

نمودار ۱: فرایند اشباع نظری

تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه در این مطالعه با استفاده از روش داده‌بنیاد به شیوه اشتراوس و کوربین انجام شد. برای اطمینان از نتایج اعتبار و اعتماد روش کیفی از روش گویا و لینکلن (۲۰۰۰) به جهت بررسی صحت و تایید روایی و پایایی در تحقیقات کیفی شامل چهار معیار اعتبار، انتقال پذیری، اطمینان پذیری و تایید پذیری می‌باشد. بنابراین موردی که می‌تواند به تناسب داده‌ها کمک کند، ارائه جزئیات بیشتری از شرکت‌کنندگان و

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

مصاحبه شوندگان و خصوصیات و ویژگی‌های آنان است. همچنین صدای مصاحبه‌گر و مصاحبه‌شونده در برخی جلسات با کسب اجازه از مصاحبه‌شونده ضبط شده است. سپس یک نسخه کتبی از مصاحبه‌های ضبط شده تهیه گردید. در پژوهش حاضر جهت تأییدپذیری تمامی یافته‌های پژوهش، چگونگی تفسیر و تحلیل آن‌ها مستند و در هر مرحله ثبت و گزارش شده است. جهت ارزیابی پایایی پروتکل مصاحبه، از روش درصد توافق بین دو کدگذار استفاده گردید. سپس محقق به همراه همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه مذکور را کدگذاری کرد و درصد توافق درون موضوعی که به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود (معلومی، ۱۳۹۱) با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد:

$$100 * (\text{تعداد کل کدها}) / (\text{تعداد کدهای مورد توافق}) = \text{درصد توافق درون موضوعی}$$

نتایج این بررسی در جدول زیر ارائه گردیده است:

جدول ۱: ارزیابی پایایی بین دو کدگذار

ردیف	شماره مصاحبه	تعداد کدها	کدهای مورد توافق	پایایی
۱	مصاحبه سوم	۲۸	۲۱	۸۶٫۶۷٪
۲	مصاحبه دهم	۱۹	۱۷	۹۷٫۷٪
۳	مصاحبه پانزدهم	۲۶	۱۹	۸۴٫۶۲٪
	کل	۷۳	۵۷	۸۶٫۱۲٪

بر اساس این بررسی، ضریب پایایی برای پروتکل مصاحبه در این مطالعه، برابر با ۸۶/۱۲ درصد می‌باشد.

این مقدار از دیدگاه پژوهشگران مقدار مطلوبی است، چون حداقل مقدار قابل قبول برای ضریب پایایی برابر با ۰/۶

(۶۰ درصد) ذکر گردیده است (مس^۱ و همکاران، ۱۹۹۸).

یافته‌های پژوهش

در این بخش نتایج حاصل از تحلیل متون مصاحبه با بهره‌گیری از روش داده‌بنیاد در سه سطح کدگذاری باز، محوری و انتخابی براساس مقولات علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبرد و پیامدها ارائه شد. ابتدا به شیوه داده‌بنیاد کدگذاری باز، محوری و انتخابی مقوله‌های برگرفته از مصاحبه انجام شد. کدگذاری باز با استفاده از خرد کردن، مقایسه کردن، مفهوم‌پردازی و مقوله‌بندی داده‌های حاصل از مصاحبه با خبرگان مقوله‌ها و مولفه‌ها مشخص شد و در کدگذاری محوری پیوند بین مقوله‌ها صورت گرفت و در کدگذاری انتخابی مقوله‌ها دسته به طور منظم و ارتباط دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقوله‌هایی که نیاز به اصلاح و گسترش دارند صورت گرفت.

¹ Moss

جدول ۲: الف) خلاصه نتایج کدگذاری‌ها

مصاحبه شوونده	نقل قول	کد باز استخراجی
E1	میزبانی المپیک شرایط ویژه‌ای رو طلب میکنه که کشور متقاضی میزبانی بایستی حداقل‌های اون رو فراهم کنه از جمله زیرساخت‌های شهری منسجم و با کیفیت و حمل و نقل و دسترسی به آن که ... همچنین در مبحث خود رویداد زیرساختی ورزشی ایمن و افزایش امنیت رویداد از لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری از اهمیت ویژه یا برخوردار است.	ایجاد زیرساخت‌های شهری، تامین انرژی، زیبایی فضای شهری، حمل و نقل هوایی، دسترسی به وسائل حمل و نقل عمومی، توسعه زیر ساخت‌های ورزشی، امنیت رویداد، ایمنی اماکن مرتبط با مسابقه،
E3	...یک میزبان خوب بایستی مشکلات اقامتی رو به حداقل رسانده باشه، هتل، متل، مترو، هواپیما، قطار و.. یک ترمینال مسافری مجهز و.. که بایستی برپا باشه .. وقتی حمایت مالی کافی جلب بشه میزبان خدمات خوب، باکیفیت و حتی رایگان در حوزه‌های مختلف چون حمل و نقل و.. ارائه میدن و این یعنی یک میزبانی خوب	هتل‌ها و اماکن اقامتی جاده‌ها و ریل و...، مترو شهری، تعداد ترمینال‌های مسافری، جلب حمایت مالی، کیفیت خدمات، حمل و نقل رایگان، توجه به ویژگی‌های زیست محیطی،
E10	دهکده المپیک بایستی مجهز باشه، ایمن باشه، بلیط فروشی مستقل و مجیز داشه باشه که همه اینها فقط با تامین بودجه حاصل میشه ... توسعه نیروی انسانی و کاهش آلاینده‌های محیطی در جهت حفظ زیست بوم در کسب میزبانی موثر است	دهکده المپیک، ورزشگاه‌های مجهز، ایمنی سازه‌های ورزشی، بلیط فروشی، تامین بودجه، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، توسعه نیروی انسانی، کاهش آلاینده‌های محیطی
E12	یک میزبان که وضعیت مالی و تامین مالی خوبی را دارا باشه از عهده هزینه‌های دائم و موقت بر	وجهه ورزشی میزبان، توسعه تامین مالی رویداد، حامیان مالی دائم و

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

می‌آیند که این تامین مالی بر عهده حامب مالی	موقت، هزینه‌های حمل و نقل و
دائم و موقت می‌باشد که وجهه میزبان هم در این	اقامت، ارتباط با نهادهای بین‌المللی
موضوع مؤثر است ..	ورزشی، هتل‌ها و اماکن اقامتی،
	دهکده المپیک،

جدول ۲: ب) خلاصه نتایج کدگذاری ها

نقش کد استخراجی	کدهای انتخابی	کدهای محوری
شرایط علی	زیرساخت‌های فیزیکی	ایجاد زیرساخت‌های شهری، بازسازی مناطق شهری، توسعه زیرساخت‌های فرهنگی-اجتماعی، تامین انرژی، زیبایی فضای شهری، هتل‌ها و اماکن اقامتی
	زیرساخت‌های حمل و نقلی	جاده‌ها و ریل و...، حمل و نقل هوایی، دسترسی به وسائل حمل و نقل عمومی، مترو شهری، تعداد ترمینال‌های مسافری،
	زیرساخت‌های ورزشی	جاذبه‌های اماکن ورزشی، فناوری ورزشگاه، توسعه زیر ساخت‌های ورزشی، امنیت رویداد، ایمنی اماکن مرتبط با مسابقه، دهکده المپیک، ورزشگاه‌های مجهز، تعداد ورزشگاه‌ها، ایمنی سازه‌های ورزشی، بلیط فروشی، وجهه ورزشی میزبان
	زیرساخت‌های اقتصادی	تعداد حامیان مالی، توسعه تامین مالی رویداد، تسهیلات بانکی کم بهره، صرفه جویی در مخارج، جلب حمایت مالی، حامیان مالی دائم و موقت، تامین یودجه، بیمه، مالیات، تقسیم سود، ثبات اقتصادی، هزینه‌های حمل و نقل و اقامت
عوامل مداخله‌گر	زیرساخت‌های مدیریت	برنامه راهبردی، نظافت و بهداشت، امنیت برگزاری رویداد، زمان‌بندی و مدیریت برنامه‌ها، تعامل با رسانه‌ها، نیروی انسانی ماهر، وجهه میزبانی، ارتباط با نهادهای بین‌المللی ورزشی،
	زیرساخت‌های سیاسی-قانونی	تغییرات دراز مدت سیاسی، نقض قوانین زیست محیطی و حقوق بشر ساکنان محلی، سیاست‌های ناقص، مشکلات اجتماعی و

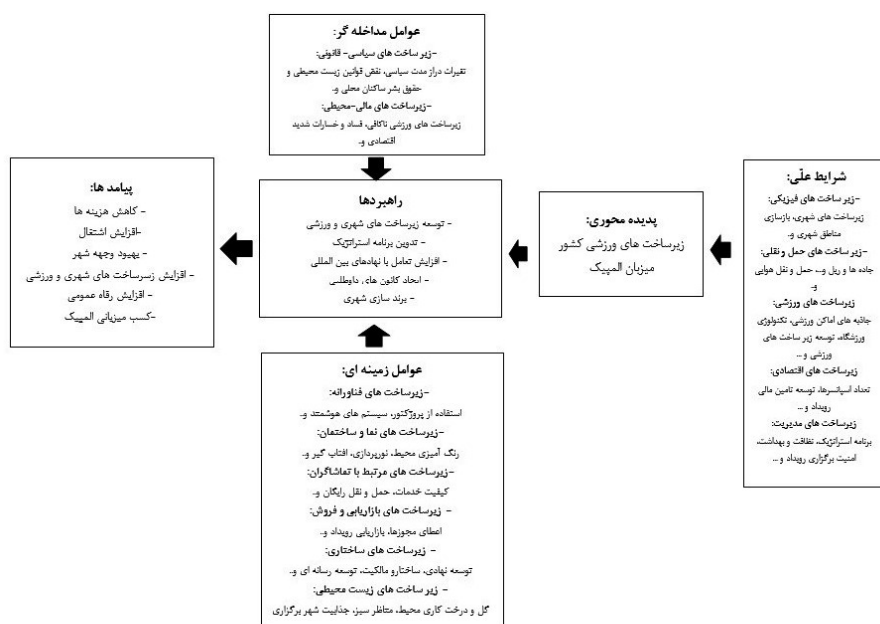
فردی، تحریم‌های بین‌المللی، تروریسم، قوانین دست و پاگیر		
صدور ویزا، تنگناهای فناورانه،		
زیرساخت‌های ورزشی ناکافی، فساد و خسارات شدید اقتصادی،	زیرساخت‌های	
نوسانات بازار، نرخ تورم ارز بالا، بازاریابی کمین، هرج و مرج	مالی-محیطی	
عمومی، شدت بزهکاری اجتماعی		
استفاده از پروژکتور، سیستم‌های هوشمند، فناوری‌های نوین	زیرساخت‌های	
اطلاع‌رسانی، سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، بهره‌گیری از	فناورانه	
فناوری‌های نوین نظارتی		
رنگ‌آمیزی محیط، نورپردازی، افتاب‌گیر، پنخش موسیقی،	زیرساخت‌های	
نمادپردازی، مطابقت شکل نما ساختارهای فرهنگی، چیدمان و رنگ	نما و ساختمان	
صندلی‌ها، هارمونی (تناسب و نظم)،		
کیفیت خدمات، حمل و نقل رایگان، نحوه برخورد با تماشاگران،		
ایجاد کمیته هواداری، افزایش انگیزه تماشاگران، توسعه کانون‌های	زیرساخت‌های	
هواداران، توسعه و گسترش شبکه‌های اجتماعی، توجه به جایگاه	مرتبط با	
تماشاگران، امکانات رفاهی مجموعه‌های ورزشی، تخفیفات ویژه،	تماشاگران	
تسهیلات ترجمه و زبان، اماکن تفریحی و مذهبی	عوامل	
اعطای مجوزها، بازاریابی رویداد، سیستم فروش اینترنتی،	زیرساخت‌های	زمینه‌ای
برندسازی رویداد، راه‌اندازی فروشگاه‌ها، اجاره اماکن به صنایع	بازاریابی و فروش	
مختلف، برگزاری نمایشگاه، برگزاری فستیوال‌های بومی ورزشی		
توسعه نهادی، ساختار و مالکیت، توسعه رسانه‌ای، توسعه علمی-		
پژوهشی، توسعه هواداران و درآمد حاصل از آن، توسعه نیروی	زیرساخت‌های	
انسانی، توسعه حقوقی و قانونی، توسعه بنگاه‌های صادرات، توسعه	ساختاری	
و گسترش شبکه‌های اجتماعی، توجه به ورزش زنان، فرهنگ		
مهمان‌نوازی،		
گل و درخت کاری محیط، مناظر سبز، جذابیت شهر برگزاری،	زیرساخت‌های	
سالم بودن محیط، توجه به ویژگی‌های زیست محیطی، کاهش	زیست محیطی	
آلاینده‌های محیطی، استانداردها زیست محیطی		

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

توسعه زیرساخت‌های شهری، توسعه زیرساخت‌های ورزشی، تامین مالی، تدوین برنامه راهبردی، همکاری سطوح بالای مدیریت ملی، افزایش تعامل با رسانه‌ها، افزایش تعامل با نهادهای بین‌المللی، تدوین خط‌مشی‌های میزبانی	ساختاری-سازمانی	
توسعه منابع انسانی، افزایش فرهنگ عمومی، آموزش همگانی، ایجاد کانون‌های داوطلبی، افزایش مانیتورینگ اجتماعی، وضع قوانین بازدارنده و حمایتی	انسانی	راهبردها
ایجاد رسانه‌های مستقل ورزشی، معرفی شهر میزبان، برند سازی شهری، گسترش تعامل با افراد ذی‌نفع، افزایش امکانات رفاهی، گسترش حمل و نقل، جذب حامیان مالی، کاهش هزینه‌های مسکن و اقامت، تسهیل روند اخذ ویزا	فنی-اجرایی	
توسعه همه‌جانبه، کاهش هزینه‌ها، کاهش تورم، افزایش اشتغال، کاهش جرم و جنایت، توسعه سیاسی و دموکراسی	اولیه	پیامدها
بهبود وجهه شهر، افزایش زیرساخت‌های شهری، افزایش رفاه عمومی، افزایش نشاط، ایجاد روحیه و غرور ملی	ثانویه	
کسب میزبانی المپیک، توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه زیرساخت‌های برگزاری رویدادهای ورزشی	پدیده محوری:	میزبانی المپیک

یافته‌ها نشان داد که از تعداد ۶۸ مفهوم اولیه (کد باز)، ۴۰ مفهوم محوری در قالب ۵ مقوله انتخابی در شرایط علی استخراج شد. همچنین تعداد ۲۹ مفهوم اولیه (کد باز)، ۱۵ مفهوم محوری در قالب ۲ مقوله انتخابی در شرایط مداخله‌گر و تعداد ۸۱ مفهوم اولیه (کد باز)، ۵۲ مفهوم محوری در قالب ۶ مقوله انتخابی در شرایط زمینه‌ای به‌دست آمد که تعداد ۳۲ مفهوم اولیه (کد باز)، ۲۳ مفهوم محوری در قالب ۳ مقوله انتخابی به‌عنوان راهبرد اتخاذ شدند که منجر به تعداد ۲ پیامد انتخابی از میان ۱۱ مفهوم محوری و ۱۹ کد باز شد- جمعا ۲۲۹ مولفه (کد باز)، ۱۴۱ بُعد (کد محوری) در قالب ۱۸ کد گزینشی استخراج گردید. بررسی و تحلیل متون مصاحبه‌ها نشان داده است که زیر ساخت‌های ورزشی میزبان المپیک به همراه شاخص‌های آن که همانا خصوصیات و ویژگی‌ها و شرایط یک میزبانی خوب در رویداد المپیک را به نمایش می‌گذارد، پدیده مرکزی این مطالعه قلمداد می‌شود. تحلیل‌های انجام‌گرفته در این مطالعه ۳ مفهوم با عنوان خصوصیات یا شاخص‌های اصلی زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک در نظر گرفته است. تحلیل متون مصاحبه در بخش شرایط علی به دنبال یافتن عواملی است که بر پدیده مرکزی این

مطالعه (میزبانی المپیک) تاثیرگذارند. شرایط مداخله‌گر به دنبال شناسایی عواملی است که بر انتخاب راهبرد یا راهبرد در وضعیت موجود اثرگذار می‌باشد. عوامل زمینه‌ای به عواملی عمومی اشاره دارد که بر راهبردها اثرگذار است. تحلیل متون مصاحبه در بخش راهبردها در پی یافتن کنش‌ها و برهم‌کنش‌هایی است که از پدیده مرکزی منتج می‌شود. کاربست راهبردها یا راهبردهای انتخابی، پیامدهایی را به همراه خواهد داشت که در نهایت به الگوی پارادایمی پژوهش بر اساس نظر کوربین و اشتراوس ختم می‌شود. در شکل ۱، الگوی استخراجی پژوهش براساس مصاحبه با مشارکت‌کنندگان طراحی و تدوین شده است:

شکل ۱: الگوی پارادایمی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش، تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک بود. از این رو، با رویکرد روش داده‌بنیاد اشتراوس و کوربین- که زمینه‌ها، شرایط و علل اصلی به‌وجود آمدن شرایط را برای تغییر سیستماتیک وضعیت موجود با ارائه راهکارهای مطلوب بررسی می‌کند و در نهایت می‌تواند به پیامدهای مطلوب در جهت بهبود اوضاع منجر شود- شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای، راهبردها و پیامدهای الگوی داده‌بنیاد بررسی و الگوی پارادایمی برای تحقق میزبانی المپیک طراحی گردید. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بهترین راه حل با توجه به الگوی داده‌بنیاد پژوهش دارای ۱۳ عامل در سه شرایط علی، مداخله‌گر و زمینه‌ای و ۱۰۷ مولفه مرتبط با آن است. یافته‌های این پژوهش زمینه‌های لازم برای توسعه و رشد امکانات و

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

زیر ساخت‌های مورد نیاز برای کسب میزبانی و یا درخواست میزبانی بازی‌های المپیک را مشخص کرد و نشان داد که هر کدام از بخش‌های ضروری مورد نیاز باید دارای چه مولفه‌ها و قالب‌هایی باشند لذا با توجه به اینکه شهری که زیرساخت‌های ورزشی لازم برای میزبانی رویداد را داشته باشد در اولویت کسب میزبانی قرار می‌گیرد، یافته‌های این پژوهش همه موارد و حداقل‌ها را برای این مهم در اختیار مدیران شهری و ورزشی شهرهای داوطلب قرار می‌دهد. از سوی دیگر، از آنجا که در زمینه حداقل‌های میزبانی بسیاری از کشورهای و شهرهای دنیا پیشرفت کرده اند- به گونه‌ای که تقریباً همه داوطلبان میزبانی رویدادهای بین‌المللی ورزشی زیرساخت‌های اولیه لازم برای دریافت میزبانی را دارا می‌باشند- لذا توجه به زیرساخت‌های تکمیلی که سایرین به آن توجه نکرده‌اند در این پژوهش در قالب عوامل زمینه‌ای و مداخله‌گر بیان شده‌اند و به‌عنوان یک مزیت رقابتی می‌تواند توان کشور یا شهر را در کسب میزبانی المپیک و رویدادهای بزرگ ورزشی دوچندان کنند.

آنچه در میان مولفه‌های شناسایی‌شده به چشم می‌خورد که با نتایج سایر پژوهش‌ها متفاوت است، گوناگونی متغیرهاست که جنبه‌های مختلف زیرساختی میزبانی المپیک را به نمایش می‌گذارند. عوامل، ابعاد و مولفه‌های شناسایی شده در برخی از مطالعات پیشین نیز بیان شده‌اند. لذا می‌توان گفت که نتایج این تحقیق در بعد شناسایی عوامل، ابعاد و مولفه‌های استخراج‌شده با یافته‌های تحقیقات جعفری و همکاران (۱۳۹۹)، نقش‌زن خواجوی و همکاران (۱۳۹۹)، نوری و همکاران (۱۳۹۹)، قورچیان و همکاران (۱۳۹۸)، کیانی و نظری (۱۳۹۷)، همتی و همکاران (۱۳۹۸)، یانپی و دوستی (۱۳۹۷)، همتی مرادبادی و همکاران (۱۳۹۷)، وفايي مقدم (۱۳۹۷)، کوشا و همکاران (۱۳۹۷) مجیدی (۱۳۹۵)، عیدی و یوسفی (۱۳۹۵)، بیرامی ایگدر (۱۳۹۴)، رضوی (۱۳۹۲)، ملیسا (۲۰۱۹)، پروس (۲۰۱۹)، گابریل (۲۰۱۸)، لامانت (۲۰۱۸)، وندل، درومرز، کرمرز و همکاران (۲۰۱۷)، ال کامب و تیم ال (۲۰۱۲) و کیم و همکاران (۲۰۱۱) همخوانی دارد. همتی و همکاران (۱۳۹۸) در تحقیقی بیان داشتند برگزاری رویدادهای مهم ورزشی در کشور می‌تواند منجر به ایجاد ساختارهای سازمانی منسجم، تأمین اعتبار و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز توسعه شهری شود و به مدیریت شهری برای دستیابی به توسعه پایدار شهری کمک کند. همچنین الزامات بازی‌های المپیک را که بر تغییرات آب و هوایی تأثیر می‌گذارد و جوامع محلی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بررسی می‌کند (ملیسا، ۲۰۱۹). از سوی دیگر، پروس (۲۰۱۹) در مقاله‌ای پیرامون مسائل محیطی و مرتبط با تماشاگران بیان کرد شواهد زیادی وجود دارند که برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی به امکانات خاصی نیاز دارد و تحریکی برای شهرهای میزبان است که برای کسب امتیاز میزبانی، امکانات ورزشی و زیرساخت‌های عمومی خود را بهبود بخشند. کوشا و همکاران (۱۳۹۷) بهره‌گیری از دانش و فناوری را برای شاداب کردن محیط اماکن ورزشی موثر می‌دانند. مجیدی (۱۳۹۵) و رضوی (۱۳۹۲) بر اثرات فضا و نماپردازی بر افزایش انگیزه و نشاط مخاطبان اشاره کردند و آن را از عوامل مهم در جذب مخاطبان اماکن ورزشی دانستند. محیط شاداب و جذاب هم از نکات بسیار مهم جهت جذب افراد به حضور در محیط ورزشی است. همچنین رضوی و همکاران (۱۳۹۱) طی پژوهشی دریافتند که هارمونی و تناسب و وحدت اجزای یک اثر می‌تواند نقش مؤثری در گرایش افراد به فعالیت بدنی داشته باشد. یانپی و دوستی (۱۳۹۷) در مطالعه تحلیلی بر ورزش سوارکاری از منظر مالی تجهیزات و خدمات استان گلستان، نشان دادند که توجه به بعد مالی و تجهیزات و خدمات در مجموعه سوارکاری ارتباط مستقیمی با کیفیت برگزاری مسابقات دارد. بنابراین توجه به عواملی همچون تلاش برای استفاده از حامیان مالی دائم و موقت، استفاده از تجهیزات پیشرفته در مکان برگزاری مسابقات، توجه به جایگاه تماشاگران و امکانات رفاهی مجموعه سوارکاری بر کیفیت مسابقات سوارکاری تأثیرگذار است.

در مورد عوامل و زیرعوامل مرتبط با انواع زیرساخت‌های فیزیکی، ورزشی و شهری می‌توان گفت که اینگونه زیر ساخت‌ها، عوامل علی به وجود آمدن پدیده محوری پژوهش یعنی زیر ساخت‌های بنیادی کسب میزبانی المپیک می‌باشند که بودن آنها نیز اصلی و ضرورت کسب میزبانی می‌باشد و نبود آن نقصان جدی می‌باشد. لذا نیاز است که نامزدهای میزبانی المپیک به این زیرساخت‌ها بیش از سایر زیرساخت‌ها توجه داشته باشند. وندل، درومرز، کرمرز و همکاران (۲۰۱۷) در تحقیقی به این نتیجه رسیدند که یکی از عوامل محیطی که موجب افزایش گرایش افراد به ورزش کردن در اماکن ورزشی شده، منشأ زیبایی شناختی بوده است. ال کامب و تیم ال (۲۰۱۲) در تحقیقی با عنوان «ورزش، تجربه زیبایی شناختی و هنر به عنوان تجسم ایده‌آل» به این نتیجه مهم دست یافتند که بعد زیبایی شناختی در معماری اماکن ورزشی می‌تواند باعث جذب و گرایش بیشتر افراد به ورزش شود. جعفری و همکاران (۱۳۹۹) نشان دادند که موانع دانشی و فناوریانه به عنوان موانع مؤثر در رویدادهای ورزشی هستند. نوری و همکاران (۱۳۹۹) به وجه شهر میزبان رویدادهای ورزشی اشاره داشتند. قورچیان و همکاران (۱۳۹۸) موانع اجتماعی گردشگری ورزشی را قوانین مختلف دست و پاگیر در مورد صدور ویزا، گمرکات و مدت اقامت گردشگران و عدم ارائه امکانات و خدمات رفاهی مناسب را بیان کردند. عیدی و یوسفی (۱۳۹۵) تاکید کردند که فرصت‌های میزبانی دربرگیرنده توسعه زیرساخت‌ها، صنعت گردشگری، افزایش وجهه ایران و بهبود روابط اجتماعی می‌باشند و تهدیدات نیز مواردی مانند وجود کشورهای رقیب قدرتمند، مدیریت ناهماهنگ، خطر تحمیل هزینه مالی رویداد و رهاکردن حمایت دولت را در بر می‌گیرد. پروس (۲۰۱۹) بیان کرد که برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی به امکانات خاصی نیاز دارد و تحریکی برای شهرهای میزبان است که برای کسب امتیاز میزبانی، امکانات ورزشی و زیر ساخت‌های عمومی خود را بهبود بخشند. وفایی مقدم (۱۳۹۷) نشان داده است که در محیط درونی سازمان ابعاد مدیریتی، انسانی، مالی، امکانات و زیرساخت‌ها و ساختار سیستم آموزش و پرورش به ترتیب در اولویت موانع اثرگذار بر توسعه ورزش مدارس ابتدایی می‌باشند. از طرف دیگر، در محیط بیرونی سازمان ضعف در محیط فرهنگی، عدم استفاده از فناوری، محیط اجتماعی ناسالم، عدم وجود قوانین و رکود محیط اقتصادی به ترتیب در اولویت اثرگذاری هستند. عدم توسعه ورزش مدارس ابتدایی راه را برای توسعه ورزش همگانی و قهرمانی بسته و با بررسی موانع و هم‌اندیشی کلیه مسئولان و سیاست‌گذاران باید سعی در برطرف کردن آن‌ها داشت. بیرامی ایگدر (۱۳۹۴) نیز نشان داد که کیفیت محیط در باشگاه سوارکاری از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. لامانت (۲۰۱۸) بیان داشت که در حالی که انگیزه خودمختاری مشخص شد، عوامل محیطی که انگیزه کنترل را ایجاد می‌کنند، در تحریک شرط‌بندی ورزشی مردان جوان به گونه‌ای است که آنها در جستجوی هویت‌های اجتماعی در چارچوب آرمان‌های فرهنگی هژمونیک استرالیا هستند.

زیر ساخت‌های اقتصادی و بازاریابی نیز زمینه‌های مهم و حیاتی کسب میزبانی هستند و زمینه‌های اجرای منظم و تامین مالی رویداد را فراهم می‌آورند. هر اندازه یک شهر در زمینه‌های اقتصادی و بازاریابی دارای مزیت‌های بیشتری باشد، بدون شک کسب میزبانی المپیک برای آن آسانتر خواهد بود، چرا که ریسک مالی رویداد به حداقل می‌رشد. به همین جهت شهرهای میزبان رویدادهای ورزشی باید حداکثر تلاش خود را در زمینه تقویت این بخش بکار ببرند. نقش‌زن خواجوی و همکاران (۱۳۹۹) نبود سیستم بازاریابی را از موانع برگزاری رویدادهای ورزشی برشمردند. کیانی و نظری (۱۳۹۷) نشان دادند که عوامل سیاسی و اقتصادی مهم‌ترین ریسک‌های برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویی هستند. همتی مرادآبادی و

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

همکاران(۱۳۹۷) دریافتند که میزبانی رویدادهای ورزشی، یک متغیر پیش‌بین برای توسعه شهری است. بنابراین، برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی در کشور می‌تواند به ایجاد ساختارهای سازمانی منسجم، تأمین منابع مالی و توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز توسعه شهری منجر شود و به مدیریت شهری در راستای تحقق توسعه شهری پایدار کمک کند. گابریل (۲۰۱۸) بیان داشت که مهم‌ترین نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای مؤثر در میزبانان رویدادهای بزرگ بین‌المللی عبارت‌اند از: مشارکت و علاقه‌مندی افراد جامعه، وجود امکانات اقامتی و ورزشی مناسب، وجود منابع انسانی آموزش‌دیده، داشتن امکانات تفریحی و اوقات فراغت مناسب، حمل و نقل مناسب، وجود قوانین حقوقی، مدنی و شهروندی مناسب، اعتبار مناسب و وضعیت مالیاتی موجود در کشورها. جعفری و همکاران(۱۳۹۹) نشان دادند که موانع قانونی، موانع مؤثر در رویدادهای ورزشی بودند. کیانی و نظری(۱۳۹۷) و کوشا و همکاران(۱۳۹۷) نیز دریافتند که عوامل فرهنگی- اجتماعی جزو مهم‌ترین ریسک‌های برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویی هستند. گابریل (۲۰۱۸) بیان داشت که مهم‌ترین نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای مؤثر در میزبانان رویدادهای بزرگ بین‌المللی عبارت‌اند از: مشارکت و علاقه‌مندی افراد جامعه، وجود امکانات اقامتی و ورزشی مناسب، وجود منابع انسانی آموزش‌دیده، داشتن امکانات تفریحی و اوقات فراغت مناسب، حمل و نقل مناسب، وجود قوانین حقوقی، مدنی و شهروندی مناسب، اعتبار مناسب و وضعیت مالیاتی موجود در کشورها. اتوانگر(۲۰۰۷) به این نتیجه دست یافت که به ترتیب اولویت عامل‌های انگیزه، سرگرمی، میزبانی مقصد، مسائل روحی و شخصی، تجربه اجتماعی، مسائل سیاسی، امنیت و مسائل بهداشتی به عنوان عوامل بازدارنده انگیزش شرکت‌کنندگان در یک رویداد ورزشی به شمار می‌آیند. کیم و همکاران (۲۰۱۱) طی تحقیقی گزارش کردند که اهمیت رویداد ورزشی، توسعه تسهیلات مدرن جهت حضور در تورنمنت، افزایش کیفیت و کمیت خدمات، تسهیل‌سازی امکان تماشای رویداد از مهمترین عوامل مؤثر رضایت گردشگری ورزشی هستند.

در مورد زیرساخت‌های مدیریتی و ساختاری باید گفت که یکی از ضعف‌های کشورهای غیر توسعه‌یافته مانند ایران، نداشتن مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی منسجم می‌باشد که به‌عنوان مانعی در کسب میزبانی رویدادها تلقی می‌شود که با وجود اینکه برخی از پیش‌نیازها و زیرساخت‌های مهم میزبانی رویدادهای بزرگ را در اختیار دارند، اما در کسب میزبانی موفق نیستند لذا توجه به جنبه‌های مدیریت اجرایی و داشتن برنامه راهبردی از حیاتی‌ترین زیرساخت‌ها برای کسب میزبانی المپیک و سایر رویدادهای بزرگ ورزشی می‌باشد. در این راستا جعفری و همکاران(۱۳۹۹) نشان دادند که مسائل دانشی، مدیریتی و هماهنگی به‌عنوان زیرساخت‌های مؤثر در رویدادهای ورزشی هستند. کیانی و نظری(۱۳۹۷) نشان دادند که عوامل مدیریتی، سیاسی و زیرساختی، مهم‌ترین ریسک‌های برگزاری المپیادهای ورزشی دانشجویی به شمار می‌آیند. کارگر و همکاران(۱۳۹۷) موانع ایمنی و امنیتی را از مهمترین موانع برگزاری رویدادهای ورزشی برشمردند. قرفلسلو(۱۳۹۴) بیان داشت که انتخاب مناسب مکان رویدادهای ورزشی به لحاظ ارائه و وجود تسهیلات خدماتی و برگزاری فستیوال‌های بومی ورزشی در زمان فراغت ورزشکاران و گردشگران ورزشی از مهمترین راهکارهای توسعه میزبانی رویدادهای ورزشی می‌باشد.

این مطالعه به وضوح نشان داد که زیرساخت‌های ورزشی میزبان المپیک، پدیده‌ای چندوجهی است که می‌تواند از یک سو، منبع قوی برای توسعه نظری علوم ورزشی و بازاریابی ورزش باشد و از سوی دیگر، در حوزه اجرا به شدت مورد توجه و مطالبه مسئولان در زمینه کسب و اجرای میزبانی المپیک و رویدادهای بزرگ ورزشی قرار گیرد. اجرای راهبردهای

توصیه شده در این پژوهش می‌تواند در جهت تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز با توجه به تجربه کشورهای میزبان المپیک (آلمان) در راستای ارتقای کیفیت درخواست میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی به خصوص المپیک موثر باشد. این تحقیق بر اساس الگوی پارادایمی خود یک مدل هجده عاملی با ۱۴۱ مولفه کاربردی و ۲۲۹ زیر مولفه است که در راستای تامین زیرساخت‌های کسب میزبانی المپیک برای کشورهای مختلف به کار می‌آید.

این پژوهش با توجه به شیوع بیماری کرونا و فقدان مصاحبه‌های حضوری با خبرگاران دارای محدودیت‌هایی بود. همچنین با اینکه محقق در پی مصاحبه با افرادی بود که مستقیماً درگیر رویدادهای المپیک بودند، محدودیت‌های فاصله‌گذاری اجتماعی مانع این موضوع شد.

پژوهشگر با توجه به نتایج این پژوهش به مسئولان کمیته ملی المپیک و برگزارکنندگان رویدادهای ورزشی در کشور پیشنهاد می‌کند که با الگوگیری از چهارچوب ارائه شده در این پژوهش، زیرساخت‌های مورد نیاز برای برگزاری رویدادهای المپیک و بزرگ در کشور را مهیا کنند. همچنین با همکاری با سازمان‌های خصوصی و دولتی در جهت تامین زیرساخت‌های شهری و ورزشی و توسعه امکانات و تجهیزات و بهبود روند بازاریابی و جذب حامیان مالی زمینه را برای برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی در کشور فراهم نمایند.

منابع

- بیرامی ایگدر، جمال الدین؛ بیرامی ایگدر، بی بی گل و رژیملی، عبدالحکیم. (۱۳۹۴). «مقایسه کیفیت خدمات در تماشاگران باشگاه‌های سوارکاری و والیبال». مطالعات مدیریت ورزشی. ۷(۲۹)، صص ۱۴۰-۱۲۹.
- جعفری، پورشاست؛ فهیمی‌نژاد، علی؛ مرسل، باقر و طیبی‌ثانی، سیدمصطفی. (۱۳۹۹). «مطالعه موانع مؤثر بر شکل‌گیری لجستیک معکوس در رویدادهای ورزشی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۲(۶۲)، صص ۳۹-۶۴.
- دوستی، مرتضی؛ درویشی، ابوالفضل و باقریان، بهزاد. (۱۳۹۵). «موانع اقتصادی توسعه ورزش‌های ساحلی (مطالعه موردی: بخش مرکزی استان مازندران)». فصل‌نامه علمی آموزش علوم دریایی. ۳(۷)، صص ۱۷-۳۰.
- رستم‌زاده، پرویز؛ صادقی، حسین؛ عصار، عباس و یآوری، حسین. (۱۳۹۳). «اثر سرمایه‌گذاری دولت در بخش ورزش بر رشد اقتصادی در ایران». فصل‌نامه پژوهش‌های اقتصادی (رشد و توسعه پایدار)، سال ۱۴، شماره ۴، صص ۱۷۷-۲۱۰.
- رضوی، سید محمد حسین. (۱۳۹۰). «بررسی ابعاد زیبایی شناختی در گرایش مشتریان به اماکن ورزشی». پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی. شماره ۱۶، ص ۸۱.
- سلیمی، مهدی؛ خلیلی، مجید و صالحی، سید سعادت الله. (۱۳۹۳). «تحلیل میزان توسعه یافتگی شهرهای میزبان گردهاگران ورزشی خارجی در کشور بر اساس عوامل جذب با استفاده از روش تاکسونومی». مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۶۲، صص ۱۲۳-۱۴۶.
- کوشا، محمد، عیدی، حسین، یوسفی، بهرام. (۱۳۹۷). «تحلیل شکاف صنعت ورزش ایران از منظر میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۰(۴۹)، صص ۱۵-۳۶.
- کیانی، محمد سعید و نظری، لیلا. (۱۳۹۷). معرفی و دسته‌بندی عوامل ریسک در برگزاری رویداد ورزشی غرب کشور، دومین همایش ملی دستاوردهای علوم ورزشی و سلامت اهواز، اهواز.
- مافی، هادی و خسرو، مریم. (۱۳۹۷). «بررسی تأثیر بازی‌های المپیک بر ساختار اجتماعی اقتصادی و محیطی شهرهای میزبان». پنجمین کنفرانس ملی معماری و شهرسازی ایران در گذار آثار و اندیشه‌ها. قزوین.
- مجیدی، چالاک؛ کاشف، سید محمد؛ احدی، بهزاد و رسول‌آذر، گلاره. (۱۳۹۴). «عوامل مرتبط با شادابی و زیبا سازی اماکن ورزشی بر گرایش دانشجویان خوابگاهی به فعالیت بدنی». فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۴(۳)، صص ۲۹-۳۹.

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

- نقش‌زن خواجهی، ریحانه؛ سلیمی، مهدی و نظری، رسول. (۱۳۹۹). «ارائه مدل ساختاری برند رویدادهای ورزشی در ایران». مطالعات مدیریت ورزشی.
- هژیبری، کاظم؛ رمضانی‌نژاد، رحیم و شجاع، رضا. (۱۳۹۹). «مارپله‌های تو سعه پایدار از طریق ورزش در ایران». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۲(۱).
- همتی مرادآبادی، جمشید؛ سجادی، نصرالله و جلالی فراهانی، مجید. (۱۳۹۷). «تأثیر میزبانی رویدادهای ورزشی بر تو سعه شهری». مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۵۰، صص ۱۰۵-۱۲۴.
- ولادیمیر، آندرف و فرانسوئیس، ژان. (۱۳۸۳). اقتصاد ورزش. الله‌وردی جزایری. چاپ اول. تهران: انتشارات علم ورزش
- یانپی، طیب و دوستی، مرتضی. (۱۳۹۷). «تحلیلی بر ورزش سوارکاری از منظر مالی تجهیزات و خدمات استان گلستان». چهارمین همایش ملی علوم ورزشی و تربیت‌بدنی ایران. تهران.
- یوسفی، بهرام؛ عیدی، حسین و کوشا، محمد. (۱۳۹۵). «بررسی زیرساخت‌های شهر تهران برای میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی مردان». نشریه مدیریت ورزشی. ۱۸(۱)، صص ۱۳۷-۱۵۰.
- Balogu, S., Brown, C., & Busser, A. (2010). "Sport tourists in a gaming destination: Predicting gaming and non-gaming expenditures". UNLV Gaming Research & Review Journal, 2, 59-68.
- Blake, Adam. (2005). "The Economic Impact of the London 2012 Olympics". Unpublished paper, Christel DeHaan Tourism and Travel Research Institute, Nottingham University Business School, Jubilee Campus.
- Bredikhina, N. (2019). "Olympic Dreams or Broken Promises: Evaluation of the XXII Olympic Winter Games' Vision and Impact on Infrastructure, Environment, Athletic Venues, and Tourism". International Journal of Sport & Society, 10.(۳)
- British Broadcasting Corporation (BBC). (2013). "London 2012: Olympics and Paralympics £528m Under Budget". July 19. <http://www.bbc.com/sport/0/olympics/20041426>.
- Brückner, Markus, and Evi Pappa. (2015). "News Shocks in the Data: Olympic Games and Their Macroeconomic Effects." Journal of Money, Credit and Bankin.g 47(7): 1339-67.
- Coates, Dennis, and Brad R. Humphreys. (2008). "Do Economists Reach a Conclusion on Subsidies for Sports Franchises, Stadiums, and Mega-Events?" Econ Journal Watch, 5(3): 294-315.
- Daniels, M. (2012). "Central place theory and sport tourism impacts". Annals of Tourism Research, 34(2), 332-47.
- Elcombe, Tim L. (2012). "Sport, aesthetic experience, and art as the ideal embodied metaphor". Journal of the Philosophy of Sport, Volume 39, Issue 2, Page 201-217 | Published online: 10 Oct 2012.
- Esfahani, N. (2009). "Sports tourism". Tehran: Waiting Period. (In Persian). explorations/play/beijings-watercube-water-park-now-open-040746.
- Farrar, Lara. (2010). "Beijing's Water Cube Now Has Slides, Rides, A Wave Pool and Spa". CNN.com, August 11. <http://travel.cnn.com/>
- Federal Reserve Bank of St. Louis. (2012). "The Legacy of the Olympics". Economic Burden.
- Flyvbjerg, Bent, and Allison Stewart. (2012). "Olympic Proportions: Cost and Cost Overrun at the Olympics 1960-2012". Saïd Business School Working Paper, University of Oxford.
- Gableal, R., Bell, P., & Bond, C. (2018). "Sports betting and the integrity of Australian sport: Athletes' and non-athletes' perceptions of betting-motivated corruption in sport". International Journal of Law, Crime and Justice, 52, 185-198.
- Galavan, R. Murray, J. Markides. C. (2008). Strategy, Innovation and Chang. Oxford university press, New York
- Getz, D. (1991). Festivals, special events and tourism. Van Nostrand Reinhold, New York.
- Hall, C.M. (1992). Hallmark Tourist Events - Impacts, Management and Planning. Bellhaven Press, London.
- Héla Fehri-Odile Piton- Abdelmajid Ben Hamadou. (2009). "Recognition and translation Arabic-French of Named Entities: case of the Sport places". Cornell university library.
- Howard, Rohm. (2009). "Improving Government Performance Using the Balanced scorecard to Plan and Manage Strategically". Balanced Scorecard Institute. WWW. Balanced scorecard .Org

- Humphreys, Jeffrey, and Michael Plummer. (1995). **"The Economic Impact on the State of Georgia of Hosting the 1996 Summer Olympic Games"**. Selig Center for Economic Growth, University of Georgia.
- Jones, c. (2001). **"Mega-events and host region impacts- determining the true worth of the 1999 Rugby World cup"**. International Journal of tourism, 3, 241-251.
- Jordan, Mary, and Kevin Sullivan. (1999). **"Nagano Burned Documents Tracing '98 Olympics Bid."** Washington Post, January 21, p. A1. [http:// www.washingtonpost.com/wp-srv/digest/daily/jan99/nagano21.htm](http://www.washingtonpost.com/wp-srv/digest/daily/jan99/nagano21.htm).
- Kostas, K. Kaplanidou, K. (2015). **"Event leveraging of mega sport events: A SWOT analysis approach"**. International Journal of Event and Festival Management. Vol. 1 No.3, pp. 170-185.
- Lamont, M., & Hing, N. (2018). **"Sports betting motivations among young men: An adaptive theory analysis"**. Leisure Sciences, 1-20.
- Manzenreiter, W. (2008). **"The benefits of hosting: Japanese experiences from the 2002 football World Cup"**. Asian Business & Management, 7, 201-224.
- Matheson, V. (2014). **"College of the Holy Cross. Economic Multipliers and Mega-Event Analysis"**. Retrieved from: http://college.holycross.edu/RePEc/hcx/Matheson_Multipliers.
- McCormak, G. Giles Corti, B. Lange, A. Smith, T. Martin, K. & Pikora, T.J. (2004). **"An update of recent evidence of the relationship between objective and self-report measures of the physical environment and physical activity behaviors"**. Journal of Science and Medicine in sport, Volume 7, Issue 1, pp 81-92.
- Meek, A. (1997). **"An Estimate of the Size and supported Economic Activity of the Sport Industry in the United State"**. Sprt Marketing Quarterly 6(4): 15-21.
- Melissa M. Elder, Burns & McDonnell Inc. (2019). **"The Olympics Infrastructure: The Importance of Stakeholder Engagement and Sustainable, Intentional Urban Planning"**. International Conference on Sustainable Infrastructure 2019: Leading Resilient Communities through the 21st Century (715 - 721).
- Mullholland, Hélène. (2012). **"David Cameron Claims London 2012 Will Bring £13bn 'Gold for Britain'"**. The Guardian, July 5.
- Overmyer, Michael P. (2017). **"Economic Impact Analysis on Olympic Host-Cities"**. Honors Projects. 647. <http://scholarworks.gvsu.edu/honorsprojects/647>.
- Preuss, H. (2019). **"The role of sport tourism in employment, income and economic development"**. Journal of Hospitality Management and Tourism, 2(3), 34-7.
- Preuss, H. (2007). **"The Conceptualization and measurement of mega sport event legacies"**. Journal of Sport & Tourism, 4, 207-228.
- Ricketts, L.R., & Wolla, S.A. (2012). **"The legacy of the Olympics: economic burden or boon?"** Federal Reserve Bank of St. Louis. (pp. 1-4). Page One Economics Newsletter.
- Robert A. Baade and Victor A. Matheson. (2016). **"Going for the Gold: The Economics of the Olympic"**. Journal of Economic Perspectives, Volume 30, Pages 201–218.
- Robert A. Baade, Victor A. Matheson. (2016). **"Going for the Gold: The Economics of the Olympics"**. Journal of Economic Perspectives, vol. 30, no. 2, 18-22.
- Rose, Andrew K., and Mark M. Spiegel. (2011). **"The Olympic Effect."** Economic Journal 121(553): 652–77.
- Shah, S. (2018). **"Hosting the Olympic Games: City Perspectives"**. Retrieved from <https://www.olympic.org/olympism-in-action/hosting-the-olympic-games-city-perspectives>.
- Sky Sports. (2015). **"Olympic Stadium Costs Soar Ahead of West Ham Move."** June 19. <http://www.skysports.com/football/news/11685/9890173/olympic-stadium-costs-soar-ahead-of-west-ham-move>.
- Smith, A., Fox, T. (2007). **"From Event-led to Event-themed Regeneration-The 2002 Commonwealth Games Legacy Programmed"**. Urban Studies, 5, 1125-1143.
- Solberg, H., & Preuss, H. (2007). **"Major sport events and long-term tourism impacts"**. Journal of Sport Management, 21(2), 213-34.
- Spilling, O. (2000). **"Beyond intermezzo? On the long-term Indus-trial impacts of mega-event- the case of Lillehammer 1994"**. Cognizant Communication Corporation, New York.
- Turco, D. M., Riley, R., & Swart, K. (2002). **Sport Tourism**. Fitness Information Technology, Inc.

تدوین الگوی عوامل مؤثر در کسب میزبانی بازی‌های المپیک

- Viktoria C. E. Langer, Wolfgang Maennig, Felix Richter. (2017). **The Olympic Games as a News Shock**.
- Wendel-Vos, W; Droomers, M; Kremers, S; Brug J; van Lenthe F (2017). **“Potential environmental determinants of physical activity in adults: a systematic review”**. Journal of obesity reviews.8. pp 425-440.
- Yang, J., Zeng, X., & Gu, Y. (2010). **“Local residents' perceptions of the impact of 2010 EXPO”**. Journal of Convention and Event Tourism, 11(3), 161-75.

